

SYLLABUS I LËNDËS: EKONOMIKSI MENAXHERIAL

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti Ekonomik
Titulli i lëndës:	Ekonomiksi Menaxherial
Programi:	Administrim Biznesi
Niveli:	Master (MSc)
Statusi lëndës:	Obligative (O)
Viti i studimeve:	Viti 1 / Semestri 2
Numri i orëve në javë:	2 + 2
Vlera në kredi - ECTS:	6 ECTS
Koha / lokacioni:	Do të shpallet
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Ass. Dr. Kushtrim Gashi
Të dhënat kontaktuese:	kushtrim.gashi@uni-prizren.com
Përshkrimi i lëndës:	Lënda "Ekonomiksi Menaxherial" përfshin përdorimin e metodave ekonomike në vendimmarrjen e menaxheriale. Kjo lëndë është një komponent thelbësor i edukimit universitar, sepse u jep studentëve një kuptim themelor për rolin e ekonomisë në vendimmarrje. Kjo lëndë përfshin temat kryesore të teorisë së firmës, kërkesës, prodhimit, kostos, strukturës së tregut, çmimit, lojës, analizës së investimeve, dhe politikës qeveritare. Për të ndihmuar studentët të fitojnë një kuptim bazë të aplikimeve praktike të ekonomiksit menaxherial, kjo lëndë përfshin studime të ndryshme të detajuara të rasteve, pyetje për rishikim dhe seksione për zgjidhjen e problemeve.
Qëllimi i lëndës:	Qëllimi i kësaj lënde është të nxisë një kuptim të plotë dhe të ofrojë njohuri të avancuara për Ekonomiksin Menaxherial, duke përfshirë një gamë të gjerë aspektesh të lidhura me vendimmarrjen menaxheriale. Qëllimi i kësaj lënde është t'u mundësojë studentëve të kuptojnë bazat se si teoria ekonomike dhe praktika e menaxhimit lidhen me njëra-tjetrën brenda kornizës së një organizate. Objektivi është pajisja e studentëve me informacion dhe aftësi themelore të nevojshme për të zbatuar në mënyrë efektive konceptet dhe teknikat që ata mësojnë në analiza të ndryshme menaxheriale në shkencë dhe biznes.
Rezultatet e të nxënit:	Pas përfundimit të kësaj lënde, studentët do të jenë në gjendje të: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifikojnë idetë themelore të ekonomiksit menaxherial dhe të shpjegojnë se si ato zbatohen në procesin e vendimmarrjes. ▪ Përshkruajnë ndryshimet në strukturat e tregut dhe të vlerësojnë si kanë ndikuar në mënyrën e përcaktimit të çmimeve. ▪ Përdorin metodat e ekonomiksit menaxherial për analizën e një rasti të biznesit duke zbatuar konceptet e teorisë së firmës. ▪ Analizojnë efektivitetin e politikave qeveritare në kontekstin ekonomik dhe të vlerësojnë rolin e tyre në industrinë e biznesit. ▪ Krijojnë një projekt duke integruar njohuritë dhe aftësitë e fituara nga çdo aspekt i ekonomiksit menaxherial. ▪ Vlerësojnë dhe argumentojnë rrethet etike në vendimmarrjen menaxheriale dhe analizojnë rrjedhën e strategjive të ndryshme të çmimit në konkurrencën e tregut.

Ngarkesa e studentit (duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	1	5	5
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	10	10
Ushtrime në terren	1	5	5
Kollokfiume, seminare	1	10	10
Detyratë e shtëpisë	1	10	10
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja përfundimtare për provim	2	5	10
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuis, provim final)	1	5	5
Projektet, prezantimet, etj	1	5	5
Totali			150 orë (6 ECTS)
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, seminare interaktive, detyra për vetë-studim dhe lexim, kuize periodike, projekte hulumtuese për aplikim praktik të lëndës dhe raste studimore.		
Metodologjia e vlerësimit:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pjesëmarrja e rregullt dhe aktive në ligjerata dhe ushtrime: 10%, ▪ Provimi i mesit të semestrit: 30%, ▪ Projekti i lëndës: 30%, ▪ Provimi i fundit të semestrit: 30%.		
Literatura			
Literatura primare:	Wilkinson, N. (2022). <i>Managerial Economics: Problem-Solving in a Digital World</i> (2nd Ed.). Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/9781108989367 Baye, M. R., & Prince, J. (2022). <i>Managerial Economics and Business Strategy</i> (10th ed.). McGraw-Hill Education. ISBN 978-1-266-07101-0 Mançellari, A. (2012). <i>Ekonomiksi Menaxherial - Përmbledhje Leksionesh</i> (4th Ed.). AlbPAPER. ISBN: 978-9928-05-08-9 Ligjërata të përpunuara nga mësimdhënësi. Mund të shfrytëzohen edhe libra tjerë që janë në përputhje me planprogramin e lëndës. Preferohet literaturë e botuar në pesë vitet e fundit		
Literatura shtesë:	Froeb, L., Shor, M., McCann, B., & Ward, M. (2018). <i>Managerial economic: A problem solving approach</i> (5th Ed.). Cengage Learning. Gwartney, J.D., Stroup, R.L., Lee, D.R., Ferrarini, T.H., Calhoun J.P. dhe Filer, R.K. (2021). <i>Ekonomiksi i mendimit praktik: Çfarë duhet të dijë secili për të arritur prosperitet personal dhe kombëtar</i> (1st Ed.). Economic Fundamentals Initiative. ISBN 978-1-952729-07-2		

	<p>Hubbard, G., & O'Brien, A. P. (2020). <i>Economics</i> (7th Ed.). Pearson. ISBN-13: 9780136878933</p> <p>Parkin, M. (2018). <i>Economics, Global Edition</i> (13th Ed.). Pearson. ISBN: 9781292255538</p> <p>Salvatore, D. (2019). <i>Managerial Economics in a global economy</i> (9th Ed.). Oxford University Press. ISBN: 0190848251</p> <p>Samuelson, P. A., & Nordhaus, W. D. (2010). <i>Economics</i>. McGraw-Hill. Përkthim nga Prof.Dr. Avdulla Hoti (2022).</p> <p>Samuelson, W., Marks, S. G., & Zagorsky, J. L. (2021). <i>Managerial economics</i> (9th ed.). Wiley. ISBN: 978-1-119-55491-2</p>
--	---

Plani i dizajnuar i mësimit:		
Java	Ligjërata	Ushtrime
Java e parë:	Hyrje - Natyra, fushëveprimi dhe metodat e ekonomiksit menaxherial - Përkufizimi dhe marrëdhëniet me disiplina të tjera; Elemente të ekonomiksit menaxherial; Metodatat; Teoritë shkencore.	Raste studimore - Kuotat e importit për makinat japoneze; Mjetet e analizës: kërkesa dhe oferta; Çmime të barabarta në tenis; Ngrohja globale.
Java e dytë:	Hyrje - Teoria e firmës - Natyra e firmës; Modeli bazë për maksimizimin e fitimit; Matja e fitimit; Rreziku dhe pasiguria; Strategjitë me shumë produkte.	Raste studimore - Sektori publik dhe organizatat jofitimprurëse; Rishikimi i maksimizimit të fitimit;
Java e tretë:	Teoria e kërkesës - Përkufizimi dhe përfaqësimi; Teoria e konsumatorit; Faktorët që përcaktojnë kërkesën; Elasticiteti; Një qasje për zgjidhjen e problemeve.	Raste studimore - Prodhimi i naftës; Marks & Spencer; Shembuj të problemeve të zgjidhura.
Java e katërtë:	Vlerësimi i kërkesës - Metodatat; Specifikimi i modelit; Mbledhja e të dhënave; Regresion i thjeshtë; Mirësia e përshtatjes; Regresioni i fuqisë; Regresioni i shumëfishtë; Një qasje për zgjidhjen e problemeve.	Raste studimore - Anketat e konsumatorëve; Kërkesa për kafe; Përcaktuesit e çmimeve të makinave.
Java e pestë:	Teoria e prodhimit - Termat dhe përkufizimet bazë; Periudha e shkurtër; Periudha afatgjatë; Një qasje për zgjidhjen e problemeve;	Raste studimore - Zëvendësimi i Faktorit në Shëndetin Kombëtar; Microsoft - rritja apo pakësimi i fitimeve? Shpenzimet shtetërore;
Java e gjashtë:	Teoria e kostos - Rëndësia e kostove për vendimmarrje; Sjellja e koston afatshkurtër; Sjellja e koston afatgjatë; Kurba e të mësuarit; Analiza kosto-vëllim-fitim; Një qasje për zgjidhjen e problemeve;	Raste studimore - Shpëtimi i Nissan; Palestra Earls Court.
Java e shtatë:	Vlerësimi i koston - Rëndësia e vlerësimit të koston për vendimmarrje; Vlerësimi i koston afatshkurtër; Vlerësimi i koston afatgjatë;	Përsëritje për Kollokviumin I - Testi i mes-semestrit
Java e tetë:	Kollokviumi I - Testi i mes-semestrit Projekti, prezentimi, seminari;	Raste studimore - Bankingu; Implikimet e studimeve empirike; Linjat ajrore;
Java e nëntë:	Struktura e tregut dhe çmimi - Karakteristikat e tregjeve; Konkurrenca perfekte; Monopoli; Konkurrenca monopoliste; Oligopoli.	Raste studimore - Ulje të çmimeve të barnave; Rrjetet e telefonisë celulare; Tarifat e shkollave private; Prodhimi i energjisë elektrike.

<i>Java e dhjetë:</i>	Teoria e lojës - <i>Natyra dhe fushëveprimi i teorisë së lojës; Lojëra statike; Lojëra dinamike; Lojëra me rezultate të pasigurta; Lojëra të përsëritura; Kufizimet e teorisë së lojës.</i>	Raste studimore - <i>Angazhimet e besueshme; Eksperimentet që testojnë ekuilibrin Cournot; Politika monetare në Kosovë.</i>
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Strategjia e çmimeve - <i>Avantazhi konkurrues; Pozicionimi, segmentimi dhe targetimi i tregut; Diskriminimi i çmimeve; çmimi për shumë produkte; Transferimi i çmimeve; Çmimi dhe përzierja e marketingut; Aspektet dinamike të çmimeve;</i>	Raste studimore - <i>Linjat ajrore; Telefonat celular; Kompjuterat e dorës;</i>
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Analiza e investimeve - <i>Natyra dhe rëndësia e buxhetimit kapital; Analiza e rrjedhës së parasë; Analiza e riskut; Kostoja e kapitalit; Kriteret e vlerësimit; Buxheti kapital optimal.</i>	Raste studimore - <i>Investimi në transport.</i>
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Qeveria dhe politika menaxheriale - <i>Rëndësia e politikës së qeverisë; Dështimi i tregut; Politika e Monopolit dhe Konkurrencës; Eksternalitetet.</i>	Raste studimore - <i>Elektricitet; Shërbimet postare; Taksat e karburantit dhe optimaliteti.</i>
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Menaxhimi i fitimit - <i>Vlerësimi i vendimeve për investime të firmave dhe inkuadrimi i politikave më të mira të buxhetimit të kapitalit.</i>	<i>Përsëritje për Kollokviumin II - Testi i fund-semestrit</i>
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Kollokviumi II - Testi i fund-semestrit <i>Projekti, prezentimi, seminari;</i>	Raste studimore - <i>Menaxhimi i çmimeve dhe aspekteve të kostos.</i>

Politikat akademike dhe kodi i sjelljes

- Për çdo temë mësimore, studentët do të pajisen me materiale të nevojshme në gjuhën shqipe.
- Pjesëmarrja e rregullt dhe me përpikëri në ligjërata, përveç nëse ka arsye të vlefshme për mungesë.
- Përgatitja përpara pjesëmarrjes në ligjerata, për t'u përfshirë në mënyrë aktive në diskutime.
- Respektimi i **Kodit etik**, përfshirë respektin për mësimdhënësin dhe studentët e tjerë duke dëgjuar me vëmendje, duke shmangur sjelljet përçarëse dhe duke u përmbajtur nga bisedit anësore.
- Angazhimi me materialin duke mbajtur shënime, kërkimi i sqarimeve kur është e nevojshme.
- Përfundimi i detyrave dhe ushtrimeve në kohë, duke respektuar afatet e përcaktuara nga mësimdhënësi.
- Përdorimi i teknologjisë me përgjegjësi, duke siguruar që pajisjet si laptopët ose tabletët të përdoren për aktivitete të lidhura me lëndën.
- Ruajtja e integritetit akademik duke mos u përfshirë në mashtrime ose plagjiaturë gjatë testeve, provimeve ose detyrave.
- Është e detyrueshme posedimi dhe paraqitja e ID-së së studentit në teste.
- Është i ndaluar përdorimi i celularëve në klasë, përveç nëse është për qëllime studimi, arsye mjekësore ose si mbështetje për studentët me nevoja të veçanta.